

Obsah

Úvod	11
Cíle, metodologie a struktura	13
Literatura	16
Prameny	24
I. Čas pronásledování i tiché tolerance (1620–1781)	28
I.1 Evangelíci na Děčínsku a Šluknovsku v době pobělohorské	31
I.2 Evangelíci na zemské hranici při řece Křinici – náboženská tolerance v době předtoleranční	41
II. Čas tolerance (1781–1861)	45
II.1 Evangelíci v Zadních Doubicích v době toleranční	49
II.2 Tajní nekatolíci v Růžové a misie obnovené Jednoty bratrské z Ochranova (1840–1860)	53
II.3 Příchod evangelíků do Podmokel a okolí v první polovině 19. století	61
II.4 Založení a počátky evangelického sboru v Podmoklech	67
II.5 Evangelický luterský královsko-saský sbor úředníků v Podmoklech	69
III. Čas rozkvětu a doba války (1861–1918)	73
III.1 Počátky evangelických sborů v průmyslových centrech Děčínska a Šluknovska	84
III.2 Evangelický sbor v Rumburku a kontakty se saskou církví	93
III.3 Počátky evangelického sboru v Růžové za spolupráce s Unitas Fratrum	97
III.4 Založení nových farností a vývoj evangelické církve do konce 19. století	105
III.5 Evangelické kostely na Děčínsku a Šluknovsku v 19. a na začátku 20. století	117

III.5.1	Rumburk	118
III.5.2	Růžová	122
III.5.3	Podmokly	126
III.5.4	Varnsdorf	130
III.5.5	Exkurz: Evangelický kostel	134
III.6	Evangelické hřbitovy a pohřby v 19. století	141
III.7	Vývoj protestantského školství na Děčínsku a Šluknovsku do první světové války	148
III.7.1	Rumburk	150
III.7.2	Růžová	155
III.7.3	Podmokly	156
III.8	Hnutí Los von Rom a jeho důsledky	168
III.9	Vznik nových kazatelských stanic na přelomu století	172
III.10	Evangelické sbory Rumburk, Růžová a Podmokly před první světovou válkou	177
III.10.1	Exkurz: Význam evangelické historiografie pro evangelickou církev	187
III.11	Kazatelské stanice růžovské farnosti jako typ sboru nenaplněných emancipačních ambicí	192
III.12	Varnsdorf jako nejmladší farní sbor regionu a jeho vývoj do roku 1914	203
III.13	První světová válka a útlum činnosti církve	210
IV.	Čas obnovy a růstu (1918–1938)	223
IV.1	Obnova církevního života po první světové válce	235
IV.1.1	Exkurz: Vybrané problémy liturgie	246
IV.2	Konjunktura před hospodářskou krizí	249
IV.3	Dlouhá cesta k evangelickému kostelu v České Kamenici	265
IV.4	Spor evangelického faráře Alfreda Prägera s presbyteriem podmokelského sboru, založení a činnost bratrské obce v Podmoklech	272
IV.4.1	Exkurz: Němečtí evangelíci a ekumena mezi válkami	285
IV.5	Sbory ve třicátých letech, nejmladší generace duchovních a postoj k nacismu	288
IV.5.1	Exkurz: Životní běh evangelického duchovního	307
IV.6	Práce s mládeží v německé evangelické církvi na Děčínsku a Šluknovsku	313
IV.7	Pěvecké hnutí německé evangelické církve na Děčínsku a Šluknovsku a Hans Mrozek	319
V.	Čas úpadku a zániku (1938–1945/46)	329
V.1	Kostel v Dolní Poustevně jako nejmladší evangelická sakrální stavba regionu	334
V.2	Evangelická církev na Děčínsku a Šluknovsku v roce 1938 a za druhé světové války	340

V.3	Poválečná situace, vysídlení německých obyvatel a zánik církve	359
VI.	Čas konců i nových začátků (po roce 1945)	367
VI.1	Sudetoněmecká evangelická církev po roce 1945 a její stopy z Děčínska a Šluknovska	373
VI.2	Evangelické kostely na Děčínsku a Šluknovsku po roce 1945	383
VI.2.1	Česká Kamenice	384
VI.2.2	Dolní Poustevna	386
VI.2.3	Podmokly (Děčín)	386
VI.2.4	Rumburk	387
VI.2.5	Růžová	388
VI.2.6	Varnsdorf	390
	Závěr	393
	Prameny a literatura	402
	Archivní prameny	402
	Výpovědi pamětníků	404
	Periodika	404
	Schematismy a legislativní normy	405
	Internetové zdroje	405
	Literatura	406
	Seznam vyobrazení	423
	Barevná příloha	426
	Seznam zkratk	427
	Resumé	429
	Osobní rejstřík	436
	Místní rejstřík	443
	Přílohy	450
	Počty členů evangelických sborů na Děčínsku a Šluknovsku	450
	Přehled evangelických duchovních na Děčínsku a Šluknovsku	450